

# Kárpát-medencei Erdészek I. Találkozója, Budapest



*Kárpát-medencei erdészek Szili Katalin elnöksasszony társaságában*

Az Országos Erdészeti Egyesület 2007 évi programjának megfelelően megszervezte a Kárpát-medencei Erdészek I. Találkozóját Budapesten. Kárpátaljáról (Ukrajnából) nem sikerült az erdészek csatlakozása, rajtuk kívül minden környező ország erdészei képviselték magukat, összesen 18-an.

A program a Magyar Tudományok Akadémián kezdődött, ahol a magyar erdészcsoporthoz részt vett *Szili Katalin* házelnök asszony védnöksége alatt rendezett „A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos nemzetközi törekvések” c. fórumon. A házelnök asszony külön köszöntötte a Kárpát-medencéből érkezett erdészeket. A szervezőkkel történt egyeztetés eredményeként a Kárpát-medencei erdészek nevében *Szakács Sándor*, az EMT Erdészeti Szakosztálya elnöke (Erdély) tartott előadást a Román Nemzeti Erdőprogram fenntarthatósági fejezetét ismertetve. Ezt követően ajándékot adott át Szili Katalin házelnök asszonynak, mely szarvasagancsból faragott Erdély címerét ábrázolta.

A konferencia érdekességét jelentette, hogy megjelent minden parlamenti párt szakpolitikusa és véleményét fejtette ki a témáról. Hozzászólások kapcsán kifejezésre jutott, hogy a pénz hiányára, a fogyasztásra épülő társadalom nem fenntartható. *S. Nagy László* Egyesületünk Szeniorok Tanácsának elnöke, a MTESZ alelnöke tapssal kísért felszólalással gazdagította az összejeve-

telt. Többször hangsúlyozta erdőmérnöki szakképesítését és ebből kiindulva javasolta a közös nevező megtalálását. Erdészeti szakmai kifejezést állított példának, az erdő társulásképességét. Az erdő csak akkor stabil és akkor marad meg hosszú távon, ha egymást elviselő fajok alkotják. Ezt kell áttenni a társadalomra. Ennek záloga a hatodik érzék-szerv az erkölcs jelentőségének hangsúlyozása, mely mindennek az alapja, mert egy fának a koronája lehet terjedelmes, a törzse erős, de mégis a gyökere stabilizálja az egészet.

Szili Katalin történelmi jelentőségű összejevetelről beszélt zárógondolataiban, hiszen minden párt képviselője megígérte, hogy egy asztalhoz ülve folytatják a megkezdett munkát.

Az ülés után Szili Katalin beszélgetett az erdészekkel és közös kép készült a találkozás emlékére.

A baráti találkozó a Dunán folytatódott egy hajón elfogyasztott vacsora keretében, ahol *dr. Pethő József* elnök köszöntötte a megjelent Kárpát-medencei erdészeket, köztük a hazai kollégákkal. Az esti fényekben pompázó Budapest jó háttérrel adott az ismerkedéshez, baráti beszélgetésekhez.

Másnap reggel az Országház megtekintése szerepelt a programban. Külön extraként *Simon József* kabinetfőnök-helyettes jóvoltából a csoport bemehett hivatali parlamenti irodájába, melynek erkélyéről Nagy Imre kihirdette a

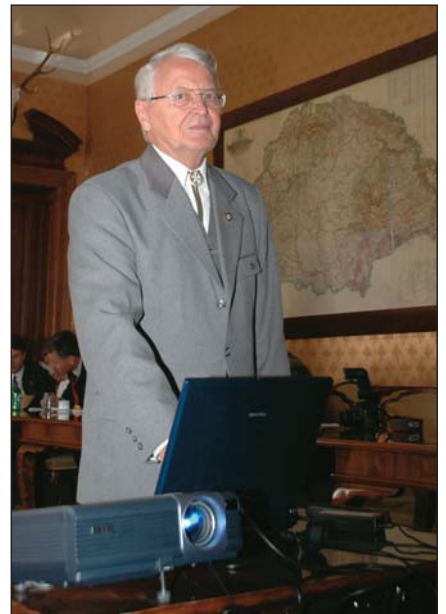
második köztársaságot. Majd együtt mentek át Szili Katalin házelnök asszony dolgozószobájába és tekinthették meg az íróasztalán lévő sok-sok kis kedvességként kapott ajándékot és egyéb történelmi ereklyét.

A Kárpát-medencei Erdészek I. Találkozójának programja az Egyesület volt Székházában, az ERDÉSZTEREM-ben folytatódott. *Dr. Pethő József* elnök köszöntőjében emlékeztetett a magyar erdészet történelmi és földrajzi megosztottságára, de az erdészeknek már évek óta vannak kapcsolatai a Kárpát-medencében dolgozó erdész kollégákkal. Reményét fejezte ki, hogy ez a találkozó hagyományt teremtsen.

*Solymos Rezső* akadémikus tartott részletes előadást a Kárpát-medence és hazánk erdeiről. Ezt követően sorra szólaltak fel a delegációk tagjai, akik nagyra értékelték az előadást és találkozás lehetőségét. Többen kifejezték igényüket a folytatásra. *Dr. Fülbrer Ernő* ERTI főigazgató és *Szakács Sándor* is bejelentette, hogy a II. találkozót ez évben október 24-28. között Erdélyben, Szovátán szervezik meg.

*Ormos Balázs* főtájtár egy zárónyilatkozatot ismertetett, mely szerint a résztvevők támogatják a találkozó folytatását, valamint a Kárpát-medencei erdészek összetartozásuk jelképének a Székházat tekintik, *Riedl Gyula* szavaival élve: „a majdani visszatérés reményében”. A zárónyilatkozatban foglaltakkal való egyetértést a jelenlévők aláírásukkal erősítették meg.

A rendezvény alkalmából készült el „Az Országos Erdészeti Egyesület Székháza” kiadvány, melyet minden résztve-



*Solymos Rezső előadását tartja*

vő megkapott egyéb kiadványok és egy üveg szekszárdi vörösbor kíséretében, emlékezve *Riedl Gyula* tiszteletbeli tagunkra, akinek szívügye volt a Székház és összefoglaló írása került felhasználásra a kiadványban.

A búcsúzás perceit egy közös ebéd elfogyasztása tette baráttivá, ahol dr. Pethő József elnök megköszönte a jelenlétet és bizakodását fejezte ki a folytatást illetően, kellemes hazautat kívánva.

Köszönjük a találkozó szervezésében és pénzügyi támogatásában segítséget nyújtó erdőgazdaságokat és szervezeteket.

\* \* \*

*Szakács Sándor* Székelyudvarhely erdészetének igazgatója előadásában részletesen ismertette Románia Nemzeti Erdőprogramját, amelynek szerkesztett változatát közöljük.

### **Az erdőgazdálkodás jelenlegi helyzete és kezelése Romániában**

– Románia nemzeti erdőalapja 6382 ezer ha, amelyből 6223 ezer ha erdő, 159 ezer ha erdőgazdálkodást szolgáló terület. Az ország területének 26,7%-át borítják erdők. Az erdők 53%-a hegyvidéken, 27%-a dombvidéken és csak 10%-a található sík vidéken (alföldön).

– Az erdőalapon található erdőkön kívül, van még 350 ezer ha erdő különböző magán-, társasági és közbirtokossági tulajdonban, amelyekre szintén az erdészeti törvények előírásai érvényesek.

– Az 1948-as államosítás után, 1990-ig az erdők állami tulajdonba voltak.

Az 1991-ben megkezdődött és még ma is folyamatban van az erdők visszaszolgáltatása a volt tulajdonosoknak. 2007 júniusi adatok alapján az erdők 64%-a állami tulajdonban, 36%-a közösségi, egyházi és természetes személyek tulajdonában van.

A visszaszolgáltatás befejezése után ez megváltozik, 40% lesz állami tulajdonban, 60% közösségi, egyházi és termé-

zetes személyek magántulajdonában.

– Az erdők 69%-a lombos erdő (bükk 31%, tölgyek 18%, egyéb kemény lombos fajok 15%, egyéb lágy lombos fajok 5%), 31% fenyőerdő ( lucfenyő 23%, jegenyefenyő 5%, vörös-erdei és egyéb fenyőfélék 3%).

– Az élőfakészlet 1340 millió m<sup>3</sup>, ebből 36% bükk, 30% lucfenyő, 11% tölgyfélék. Az évi folyónövedék 34 millió m<sup>3</sup> évente.

Az évi kitermelhető fatömeg 18,7 millió m<sup>3</sup>.

– A Mezőgazdasági, Erdészeti és Vidékfejlesztési Minisztérium felelős az erdőgazdálkodásért. A minisztérium keretében az erdőgazdálkodásért egy államtitkár felel, az ő irányítása alatt dolgozzák ki az erdészeti politikát, stratégiát és programokat az erdőgazdálkodás fejlesztése érdekében, az összes törvényes rendelkezéseket és ezek végrehajtását az erdőalap megvédése és fejlesztése érdekében.

A minisztérium feladata a jogi, műszaki és gazdasági normák megalkotásának és ezek végrehajtásának követése.

– A Nemzeti Erdészeti Főigazgatóság kezeli az állam köztulajdonában lévő erdőket, minden megyében vannak megyei igazgatóságok, amelyek keretében az erdészetek működnek. A Mezőgazdasági, Erdészeti és Vidékfejlesztési Minisztérium fennhatósága alatt működik, önálló gazdasági egységként. Az erdei utak építésének és vadpatak-szabályozásoknak egy részét az állami költségvetésből finanszírozzák.

– A magántulajdonban levő erdők ügykezelését magánerdészetek végzik – több mint 100 magánerdészeti működik, a legnagyobb számban az erdélyi megyékben (Brassó, Kovászna, Hargita, Maros, Beszterce) –, vagy az állami erdészetek szerződéses alapon. Központi irányításukat az országos erdészeti



*Szili Katalin az erdélyiek ajándékát veszi át Szakács Sándortól*

közhatóság keretében működő igazgatóság látja el.

– A fakitermelést magánvállalatok végzik, az országos erdészeti közhatóság irányításával.

– Az erdészeti kutatást az Erdészeti Kutató és Tervezési Intézet látja el, az erdészeti felsőoktatás 6 egyetemi központban történik, Brassóban, Sucsáván, Nagyváradon, Kolozsváron, Temesváron és Bukarestben.

– Az erdőgazdálkodás piacgazdaságra való átalakítása a központosított gazdálkodásból az egyik alapvető és legnehezebb feladat.

A megfelelő támogatási rendszer hiánya, az erdők visszaszolgáltatásának nem megfelelő előkészítése hozzájárult az erdők jogtalan kivágásához, 1990 után több mint 30 ezer hektár, amelyek magántulajdonba kerültek.

– Az említettek kiküszöbölésére és az erdőterület csökkenésének megállítása céljából folyamatosan tökéletesíteni kell a fenntartható erdőgazdálkodási stratégiát. 2005-ben megjelent az erdők kötelező ügykezelésére vonatkozó sürgősségi kormányrendelet, de még mindig van országos szinten 500 ezer ha erdő, amelyekben a tulajdonosok nem biztosították a magán- vagy állami erdészetek ügykezelését.

### **Eszközök, intézmények és megfelelő politika kialakítása a fenntartható erdőgazdálkodás megvalósítása céljából**

– Az erdőgazdálkodás fenntarthatóságának és fejlesztésének céljából 2005-ben a Világbank szakemberei részvételével kidolgozták az erdőgazdálkodás fejlesztési stratégiáját Romániában.

– Elsőrendű feladat az erdőgazdálkodásban a fenntarthatóság megvalósítása és az erdőgazdálkodás szerepének növelése a társadalmi-gazdasági életben, az erdők visszaszolgáltatásának



*A résztvevők ősi székházunk emléktáblája alatt*



*Erdély küldöttei*

felgyorsítása és az erdőgazdálkodás működésének biztosítása a piacgazdaság keretein belül.

– Az erdészeti stratégia a következő feladatok megvalósítását irányozza elő:

- a nemzeti erdőalap megvédése és az erdős területeknek a növelése az ökológiai egyensúly visszaállítása, a vidékfejlesztési követelményeknek megfelelően;

- az erdei ökoszisztémák biodiverzitásának megőrzése és fejlesztése;

- az erdő társadalmi- gazdasági szerepének növelése és fejlesztése, a társadalom igényei szerint;

- a fahasználat és fafeldolgozás hatékonyságának fejlesztése;

- a fa- és egyéb termékek felhasználásának fejlesztése a fenntartható fejlődés igényei szerint.

– Az erdészeti politika fontos irányzata, hogy az erdőalap a nemzeti vagyion része, függetlenül a tulajdonformáktól.

– A fenntartható erdőgazdálkodás érdekében foganatosítani kell a természet- és környezetkímélő rendelkezéseket a fahasználat és fafeldolgozás terén.

– Ki kell dolgozni a fafeldolgozók társulását, a fakitermelők és fafeldolgozók szövetségbe tömörülését elősegítő rendelkezéseket.

– Meg kell teremteni az erdőgazdálkodás egységes irányítását, beleértve a fakitermelést és feldolgozást.

### **Az erdészeti erőforrások megvédelem és fejlesztése az életminőség és környezeti tényezők javítása céljából**

– A hasonló környezeti tényezőkkel rendelkező európai országokkal szemben Románia erdőben szegény. Az erdősültség 26,7%, az európai átlag 32,8%, európai szinten a 13. hely

– Az erdők egyenlőtlenül oszlanak meg az ország területén, az alföldön az erdősültség 10%, ezek a legszegényebb

vidékek erdőben. Az ország nyugati részén 3,2%, Bánátnban 3,5%, a Moldvai fennsík 4,1% , az Olténiai alföld 5,3%.

– Romániai szinten kb. 7 millió hektár leromlott terület van, ahol nagy méretűek a talajeróziók, a földcsuszamlások. A legkiterjedtebb ilyen

területek az ország déli dombvidékén és fennsíkain, az erdélyi fennsíkon, Moldova dombvidékén és fennsíkain, valamint a dobrudzsai fennsíkon vannak.

A mezőgazdaság áttérése az extenzív művelésről az intenzív művelésre több mint 2 millió hektár terület erdősítését teszi szükségessé.

– Jelentősebb intézkedések, amelyeket foganatosítani kell az erdő erőforrásainak megőrzése és fejlesztése érdekében:

- az erdőalap integritásának megőrzése, az erdővel borított területek nem erdőgazdálkodási célú használatának megtiltása;

- az erdős legelők besorolása az erdőalapba;

- az erdővel borított területek növelése ( kb. 2220 ezer hektárral 2020-ig);

- erdősávok létrehozása ( kb. 300 ezer hektár 2020-ig);

- ültetvényszerű energiaerdők létrehozása a vidékfejlesztési programokkal összhangban;

- az erdős területek növelésének támogatása belső és külföldi erőforrásokból.

### **Az erdei ökoszisztémák biodiverzitásának megőrzése**

– Új természetvédelmi területek kijelölése.

– jogi szabályozások tökéletesítése a természetvédelmi területekre vonatkozóan, támogatási rendszer kidolgozása a területek tulajdonosai részére.

### **Az erdők gazdasági rendeltetésének fejlesztése**

– A kitermelt famennyiség az üzemtervi előírások szerint történjen.

– Megfelelő erdőszerkezetek kialakítása.

– A kis erdőtulajdonosok tömörülésének támogatása erdőtársulásokba, amelyek biztosítják a fenntartható erdőgazdálkodást.

– A fakitermelés, fafeldolgozás hatékonyságának növelése, a kis és középvállalatok támogatása.

### **Az erdei ökoszisztémák szociális rendeltetése**

– A szociális és üdülési rendeltetésű erdők arányának növelése, támogatási rendszer kidolgozása az erdőtulajdonosok részére.

– Az erdőgazdálkodás hozzájárulásának pontosabb követése a nemzeti össztermék megvalósításában.

– Az erdők ügykezelésének megoldása új magánerdészetek vagy a meglévő erdészetek révén, hogy a meglévő erdészeti szakszemélyzet megfelelően legyen foglalkoztatva.

– A visszaszolgáltatás alatt a tulajdonosokkal ismertetni kell az erdők társadalmi szerepét és a fenntartható erdőgazdálkodás jelentőségét.

– A szociális üdülési rendeltetésű erdők megfelelő üzemtervezése és felszerelése.

– A vidéki lakosság foglalkoztatási arányának növelése az erdőgazdálkodásban.

– Komplex tanulmányok elvégzése annak érdekében, hogy milyen hatással lesz az erdőterületek növelése a nemzetgazdaság fejlődésébe.

## **Konferencia, határon túli erdészekkel**

Kocsányos tölgy plantázatok a Kárpát-medencében címmel különleges konferencia zajlott 2007. szeptember 20-án és 21-én Szigetváron, a Mecseki Erdészeti Zrt. szervezésében. A hiánypótló, határon túli magyar erdészeket összefogó szakmai konferencia első napján a meghívott előadók az egyik leggyakoribb hazai tölgyféle ültetvényszerű makktermesztésével kapcsolatos hazai és külföldi tapasztalataikat, valamint a hozzá kapcsolódó tudományos vizsgálatok eredményeit ismertették. A második napon a köröscsönyi plantázs bemutatása mellett számos kísérleti terület bejárására is sor került.

A konferenciával egy időben zajlott annak társrendezvénye, a Kárpát-medencei erdészek I. találkozója, az Országos Erdészeti Egyesület szervezésében.

**Czére Zsóka**